

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO
IR KUPIŠKIO RAJONO VYKDOMOJO KOMITETO ORGANASEina 7-ji 1952 m. kovo mėn. 14 d., penktadienis Kaina 15 kp
metai Nr. 20(584)

Už aukštą traktorių remonto kokybę

Visokeriopai rūpinantis partijai ir vyriausybei, mūsų respublikos mašinų-traktorių stotys, tame tarpe ir Kupiškio rajono MTS, gauna vis daugiau traktorių ir kitų žemės ūkio mašinų. To rezultate ir rajono MTS kiekvienais metais vis didesnę paramą suteikia žemės ūkio artelėms atliekant arimo, kultivavimo, javų valymo ir kitus darbus. Kolūkiečiai jau gerai įsitikino, kad įdirbant žemę mechanizuotu būdu išauginami gausesni įvairių kultūrų derliai, palengvinamas jų pačių darbas.

Dabar, artėjant pavasario lauko darbams, yra būtina, kad rajone esančios Kupiškio ir Skapiškio MTS gerai paruoštų darbus turimą traktorių parką, prikabinamą žemės ūkio inventorių ir įvairias kitas žemės ūkio mašinas. Yra svarbus ne tik savalaikis traktorių remonto atlikimas, bet ir užtikrinimas aukštos remonto darbų kokybės, nes tik gerai atlikus traktorių bei prikabinamojo inventoriaus remontą bus galima užtikrinti sėkmingą, be sutrikimų darbą kolūkiuose. Todėl būtina atremontuoti traktorius gerai patikrinti ir išbandyti jų veikimą. Tą turi gerai įsidėmėti tikrinimo komisijos ir pareikalauti, kad kiekvienas traktorius būtų apvažinėtas, išbandytas.

Įsijungę į socialistinį lenkyniavimą, Kupiškio MTS mechanizatoriai jau pilnai įvykdė traktorių ir prikabinamojo inventoriaus remontą. Palyginus su praėjusiais metais, remontas atliktas žymiai trumpesniu laiku ir aukštesnėje kokybėje. Tačiau MTS vadovybė turi neužmiršti praėjusių metų pamokos, kai darbas kolūkiuose sustodavo net ištisomis dienomis vien dėl to, kad traktoriai dažnai sugedavo, nes nebuvo kreipiamas rimtas dėmesys į remonto darbų kokybę. Štai, pav., praėjusiais metais pavasario darbų metu smarkiai atsiliko VII-ji ir IV traktorinės brigados. Svarbiausia atsilikimo priežastis kaip tik ir buvo blogai parengti darbai traktoriai, dėl ko dažnai pasitaikydavo jų gedimai. Dėl blogo traktorių remonto atliki-

mo gaudavosi tai, kad traktorius reikėdavo remontuoti pačiame darbų įkarštyje, tuo trukdant kolūkiams greičiau atlikti sėją.

Tokie ir panašūs reiškiniai, dažnai pasitaikę Kupiškio MTS traktoriams išvykus į laukus, turi būti labai gera pamoka MTS vadovams ir tikrinimo komisijai, kad į remonto kokybę nebūtų žiūrima pro pirštus.

Nemažą darbą ruošiantis šiemetiniams pavasario lauko darbams atliko ir Skapiškio MTS mechanizatoriai. Čia taip pat jau visai baigiamas traktorių bei prikabinamojo inventoriaus remontas. Vykdamas traktorių remontą mazginiu būdu, sumaniai ir gerai darbe pasireiškė suvirinimo skyrius, vadovaujamas drg. Tuskos, užpakalinių tiltų remonto skyrius (ats. drg. Matiukas). Visa eilė traktorininkų sparčiau ir aukštakokybiškai darbą išliko į pirmųjų greitas; jais pasekė kiti. Tačiau nepaslaptis, kad kai kurie mechanizatoriai nesistengia reikiamai atlikti savo pareigų, nesistengia užtikrinti aukštos darbų kokybės. Vadovaudamas radiatorių remonto skyriui, drg. Tijušas nenukreipė savo brigados narių į kovą už pavyzdinę darbų atlikimą, todėl dalis brigados traktorininkų nepatenkinamai atlieka remonto darbus. Panašiai „dirba“ traktorininkai Puodžiūnas, Jurgelionis ir kt. Be to, lygiai kaip Kupiškio, taip ir Skapiškio mašinų-traktorių stočiai yra būdingos praėjusių metų klaidos, nes ne viena kolūkio valdyba signalizavo MTS vadovybę dėl atsilikimo vykdamas traktorinius darbus kolūkiuose dėl traktorių gedimo.

Gerai, aukšta kokybe atlikti traktorių ir prikabinamojo inventoriaus remonto darbai—tvirtas pagrindas, užtikrinantis darbų sėkmę kolūkiniuose laukuose. Rajono mašinų-traktorių stočių vadovai, politiniai skyriai ir partinės organizacijos turi užtikrinti, kad praėjusių metų klaidoms šiemet būtų užkirstas kelias pasikartoti, kad darbai kolūkiuose būtų atliekami be priekaišto.

PASKAITA JAUNIMUI

Kupiškio vidurinės mokyklos mokytojas drg. Pajarskas neseniai skaitė miesto jaunimui paskaitą tema: „Žmogaus kilmė“. Paskaitoje buvo gerai išryškinta žmogaus kilmė ir jo tolimesnė raida. Paskaita sukėlė didelį susidomėjimą.

A. Žakas

PAVYZDINGA LAIŠKANĖSĖ

„Noriūnų“ žemės ūkio artelės laiškanėse drg. Satkauskienė pasižymi kaip aktyvi tarybinės spaudos platintoja. Naujam ketvirčiui ji jau išplatino 30 egz. įvairių laikraščių bei žurnalų.

J. Vingis,
A. Varnėnas

Komunizmo statybose

VOLGOS — DONO UOSTAI
IR PRIEPLAUKOS

KALAČAS PRIE DONO (TASS). Volgos — Dono vandens kelio trasoje prasidėjo prieplaukų ir uostų statyba.

Didelė prieplauka statoma Krasnoarmeiske, prie įėjimo į kanalą iš Volgos pusės. Keleivių prieplaukos ir sustojimo punktai statomi Varvarovkos vandens saugykloje, prie Marinkovkos gyvenvietės, Bereslavkos ir Karpovkos vandens saugyklose. Statomas uostas Kalače prie Dono. Jį numatyta atiduoti į eksploataciją pradedant navigaciją.

Netoli nuo įėjimo į kanalą iš Dono pusės, šalia Piatizbiankos vienkiemio, statoma viena itin stambių prieplaukų. Čia laivai bus paruošiami plaukti kanalu. Šalia prieplaukos statomi namai upeiviams, kontoros ir ryšių mazgo pastatai, dirbtuvės, sandėliai. Tokio pat tipo gyvenvietės įkuriamos ir kitose Cimlanskos vandens saugyklos prieplaukose.

(ELTA).

Ukrainos TSR. I Kachovkos hidroelektrinės statybą nepertraukiamai atvyksta nauja tėvyninė technika. Neseniai atvyko dar 9 bokštiniai kranai.

Nuotraukoje: bokštinio kranų montavimas.

(TASS).

ATGAIVINAMOS UPĖS

STALINGRADAS (TASS).

Stalingrado srities vykdomasis komitetas patvirtino srities vandens ūkio valdybos sudarytą schemą, pagal kurią numatoma aprūpinti vandeniu 1 milijoną hektarų sausringųjų žemių srities pietiniuose rajonuose.

Kaip naujas priemonės, schema numato atgaivinti daugelį išdžiūvusių upių ir sustiprinti esamąsias, kurios vasaros metu išdžiūsta. Todėl jų ištakose numatyta pastatyti reguliuojančias vandens saugyklas. Jos bus maitinamos iš drėkinimo kanalų, išvestų nuo Cimlanskos jūros.

Tuo būdu srities teritorijoje vėl pasirodys kelios vandenin-gos upės. Aksajaus, Myškovo ir kitų mažų upių slėniuose kolūkiai turės sodrių užliejamųjų pievų, augins miškus, veis sodus ir vynuogynus.

Idomus šiuo atžvilgiu yra Dono kairiojo intako Medvedicos likimas. Medvedica dideliame tarpe pasidarys tinkama laivybai.

(ELTA).

Sparčiai ruoštis pavasario sėjai, gerinti visuomeninių gyvulių priežiūrą!

PASIRUOŠĖ SĖJAI

Naujam pirmininkui agronomui A. Zizui vadovaujant, „Pakupio“ kolūkis baigia pasiruošimą pavasario sėjai. Kolūkyje nupirkti du trejeriai ir fuktelis, kuriais švariai išvalyta sėkla. Darbuose pasižymėjo kolūkiečiai J. Pamarneckas, J. Toris, J. Merkienė ir kt.

Kolūkio kalviai Jonas Merkys ir Jonas Vilimas visai baigia žemės ūkio inventoriaus remontą. Kolūkis apsirūpino noragais ir kitomis žemės ūkio padargų atsarginėmis dalimis.

P. Baltuška

Kuosenų apylinkės tarybos pirmininkas

PASIEKIMAI IR TRŪKUMAI

„Vėžionių“ kolūkio II-sios brigados arklių šėrikas J. Šinkūnas pavyzdinai atlieka jam pavestas pareigas. Jis tvarkingai šeria ir tinkamai prižiūri jam pritrivintus arklius, todėl arkliai randasi gerame kūno stovyje, kas padėjo greičiau įvykdyti miško ruošos planą ir atlikti kitus darbus.

Tačiau ne tokia padėtis kitose brigadose. Be to, pasitaiko arklių nuasmeninimo faktų. Iš tokių pažymėtina kolūketė M. Senvaitienė, kuri turi netinkamą priežiūrą į visuomeninius arklius. Ji skaito arklių kaip savo ir, esant reikalui kitam važiuoti, įžūliai prieš tai protestuoja. Ji pati labai mažai dalyvauja kolūkinėje gamyboje, užsiiminėdama pašaliniais reikalais.

Artinantis pavasario sėjos darbus, kolūkio valdyba turi atkreipti dėmesį į vienodą ir tinkamą arklių priežiūrą brigadose, griežtai šalinant gyvulių nuasmeninimo pasireiškimus.

T. Kalinienė

Politinio trumparegiškumo valslai

„Bugailiškių“ kolūkis silpnai ruošiasi pavasario sėjai. Nere-montuojamas žemės ūkio inventori-us, neišvalytos sėklos. Žemės gyvulių produktyvumas. Kyla klausimas, gal kolūkis turi blogas darbo sąlygas ir pan. Tačiau pagrindinė priežastis glūdi tame, kad kolūkio valdyba nesirūpina kadru parinkimu laukininkystėje ir gyvulininkystėje. Svarbiuose darbuose kolūkyje dar dirba nepatinkimi asmenys.

Štai buožių pakalikas J. Skemundris prileido tai, kad visuomeninė karvių ferma randasi pas buožę P. Baršauską, kuris, šerdamas visuomeninius gyvulius, jais visai nesirū-

pina, o gerai šeria tik savo asmeninius gyvulius. Šis kenkėjas trukdo subendrinti arklius ir neduoda subendrinti „savo“ arklio.

Panašus kenkėjas yra sandėlininkas P. Parnovas, kuris trukdė sėklų valymą, visuomeniniu pašaru šeria savo karves, arklių ir taip pat trukdo arklių subendrinimui.

„Bugailiškių“ kolūkio valdyba privalo tuojau vyti kolūkyje iš užimamų pareigų buožinius kenkėjus, nes tik tuomet kolūkis galės pirmauti visose srityse.

A. Briška

Skapiškio MTS politinio skyriaus viršininkas

APSIŪPINO TRAŠOMIS

Siekiant geriau pasiruošti pavasario lauko darbams bei išauginti aukštą žieminių ir vasarinių grūdinių kultūrų derlių, „Vienybės“ žemės ūkio artelė jau pilnai apsirūpino mineralinėmis trąšomis. Trąšų pervežime ypač stropiai dirbo II-osios laukininkystės brigados kolūkiečiai drg. drg. Kibas, Aleknaitė ir kt.

J. Pikutis

PIRMAUJANTI BRIGADA

Ruošiantis artėjančiai pavasario sėjai „Ateities“ žemės ūkio artelėje pirmauja III-ji laukininkystės brigada, vadovaujama drg. Kraliko. Stropiai dirba kolūkiečiai drg. drg. Petronis, Dauderys ir kt. Nemažą paramą brigados nariams suteikė kolūkio kalviai, atremontavę nemažą akėčių, drapakų, plūgų ir kito žemės ūkio inventoriaus.

A. Kelmūtis

Parsivežė papildomai trąšų

Šių metų sausio mėnesį „Neries“ žemės ūkio artelė laukams tręšti parsigabeno 108 tonas trąšų. Dabar kolūkiečiai dar parsigabeno 30 tonų superio ir salietros. Stropiai dirbo gabenant trąšas III laukininkystės brigados kolūkiečiai drg. drg. A. Minkevičius, P. Čybas, J. Kacinauskas, A. Balčiūnas ir kt.

Be to, žemės ūkio artelės na-

A. Takaitis

PARTIJOS GYVENIMAS

Skiepijant neapykantą amerikoniškiems — angliškiems imperialistams

Didelį vaidmenį ugdant darbo žmonių neapykantą amerikoniškiems — angliškiems karo kurstytojams vaidina propagandininko darbas politinėse mokyklose, politinio lavinimosi rateliuose, politinis — masinis darbas darbininkų, kolūkiečių irpe.

Mūsų pagrindinė pareiga — nenuilstamai ugdyti neapykantą amerikoniškiems — angliškiems karo kurstytojams, jų pakalikams — buržuaziniams nacionalistams, bauriausiams lietuvių tautos priešams.

Kiekvieną kartą, pradėdamas užsiėmimus politinėje mokykloje, visuomet numatau priemones, demaskuojančias Amerikos — Anglijos imperialistus. Sau reikiamą medžiagą randu LKP(b) Kupiškio rajono k-to partiniame kabinete, susipažįstu su naujaisiomis knygomis, žurnalais, laikraščiais, konsultacijų metu išsiaiškinu reikiamus klausimus. Vien paskutiniu metu įmonės politinės mokyklos klausytojams ir visiems dirbantiems buvo skaityti keli pranešimai, demaskuojantieji imperialistus karo kurstytojus. Į paskaitinį darbą įtraukiama įmonės inteligentija: bibliotekos vedėjas Plerpa, buhalteris V. Jonikaitis, medžio apdirbimo cecho viršininkas J. Dilys, įmonės direktorius Valtiekūnas ir kt., kurie skaitė paskaitas ir padarė pranešimus šiomis temomis: „Amerikos imperialistai — bauriausios lietuvių tautos priešai“, „Amerikos — Anglijos imperialistai — karo kurstytojai“, „Kolonijinių tautų engėjai“ ir kt.

Dėstoma medžiaga įmonės politinėje mokykloje susiejama su vietos gyvenimu ir konkrečiais faktais įrodoma, kokie niekšingi priešai lietuvių tautai, kartu ir mūsų rajono dirbantiems yra Amerikos — Anglijos imperialistai ir jų tarnai — buržuaziniai nacionalistai.

1918—1919 metais Lietuvos buržuazija, tiesioginiai padedant kaizerinės Vokietijos kariuomenei ir Amerikos — Anglijos imperialistams, pasmaugė jauną Tarybų valdžią Lietuvoje. Apie nepaprastus žiaurumus, įvykdytus Kupiškio rajone 1919 metų pavasarį amerikoniškųjų — angliškųjų imperialistų ir buržuazinių nacionalistų bei vokiečių okupantų, niekad neužmirš mūsų rajono darbo žmonės. Dvarininkų, buožių ir kitų darbo žmonių engėjų būriai, apsilėkę amerikoniškais, angliškais, prancūziškais mundurais, ginkloti vokiečių ir jų prisūstais

ginklais, tiesioginiai vadovaujant amerikiečių, anglų karininkams, žiauriai sušaudė Subačiaus, Kupiškio darbininkus — revoliucionierius. Tarybinė valdžia Lietuvoje, kartu ir mūsų rajone, buvo paskandinta kraujuje.

Dvidešimt metų Lietuvos liaudis nešė savųjų ponų ir amerikinių — angliškųjų imperialistų jungą. Buržuaziniai nacionalistai, pilnai pasidavę šiems bauriausiams lietuvių tautos priešams, plėšė ir engė darbo žmones.

Politinėje mokykloje įgytąsias žinias apie amerikinių — angliškųjų imperialistų niekšingumą klausytojai įpareigojami perduoti visiems įmonės darbininkams. Politinės mokyklos klausytojai B. Indilas, K. Raščiuvienė ir kt. gerai įsisavina dėstomą medžiagą ir yra geri agitatoriai.

Agitatoriai, vadovaujant partinei organizacijai, užtikrina tai, jog visi dirbantieji gerai įsisąmonino niekšingus ir kruvinus amerikoniškojo — angliškojo imperializmo darbus. Darbininkai žino, kad amerikoniškieji — angliškieji imperialistai yra baisiausi kolonijinių ir priklausomųjų šalių priešai. Jie vergijoje ir feodalizmo pančiuose nori laikyti Indijos, Indonezijos, Birmos, Vietnamo ir kitas tautas. Šie kruvinieji imperialistai nuodingomis bakterijomis apkrėstais vabzdžiais siekia išnaikinti korėjiečių tautą, pasukusią išsivadavimo iš tarptautinio imperializmo keliu. Amerikoniškasis imperializmas ništa prieš didžiąją kinų tautą, tvirtai stojusią į taikos ir demokratijos kelią.

Įmonės dirbantieji gerai supranta, kad amerikoniškasis — angliškasis imperializmas yra taikos ir demokratijos priešas, visų nelaimių pasaulio tautoms nešėjas. Todėl įmonės dirbantieji pasiekia vis naujų laimėjimų gamybiniame darbe, nes jie žino, kad našiu darbu stiprina didįjį taikos reikalą, kurį gina didžioji mūsų šalis — taikos ir demokratijos tvirtovė.

Sausio ir vasario mėnesiais 134 proc. įvykdytas išleidžiamosios produkcijos planas yra naujas dirbančiųjų indėlis į taikos stiprinimo reikalą, suduodantis naują smūgį taikos ir demokratijos priešams — amerikoniškiems — angliškiems imperialistams.

S. Mėlynis

Šepetos medžio apdirbimo fabriko politinės mokyklos vadovas

AUGA PIONIERIŲ GRETOS

N. Miliūnų pradinėje mokykloje (mokyt. drg. Daukaitė) paskutiniu laiku žymiai padidėjo pionierių skaičius. Ryšium su pionierių gretų augimu pakilo ir moksleivių pažangumas moksle. Beveik visi pionieriai gerai mokosi, neturi nepatenkinamų pažymių. Tai yra skatinantis pavyzdys kitiems mokslieiviams, kurie kelia savo pa-

žangumą moksle ir rengiasi stoti į pionierių gretas.

N. Miliūnų pradinės mokyklos pionieriai šių mokslo metų eigoje jau yra organizavę visą eilę sueigų, kurių metu aptarė priemones savo veiklos išplėtimui. Nuosirdžiai padeda pionieriams jų darbe mokyklos mokytojai.

J. Pikutis

MUMS RAŠO

UŽPAJAMUOTI GRŪDUS

Iš praėjusių metų „Laisvės“ žemės ūkio artelėje randasi nemaža neužpajamuotų grūdų. Trečioje laukininkystės brigadoje neužpajamuota dalis rugių, miežių, kviečių ir kitų kultūrų. Esant tokiai padėčiai, sudaromos sąlygos kolūkio kenkėjams šiuos grūdus grobstyti. Tuo tarpu kolūkio revizijos komisijos pirmininkas Dąkša nedaro šiuo reikalu revizinių patikrinimų, lygiai kaip kolūkio pirmininkas Krasnauskas, labai dažnai leisdamas laiką visai pašaliniais reikalais, numoja ranka į kolūkio reikalus.

„Laisvės“ kolūkio valdyba ir revizijos komisija už nusišalinimą nuo svarbių kolūkio reikalų jau buvo kritikuotos ne vieną kartą, tačiau trūkumai artelėje nuolat kartojasi.

Laikas, pagaliau, kolūkio vadovams padaryti rimtas išvadas iš kritikos ir imtis energingo darbo kolūkio stiprinimo reikale.

J. Žvirblis

Mūsų medžiagos pėdsakai

„PAGERINTI SPORTO KOLEKTYVO DARBĄ“

„Stalino keliu“ № 11(575) buvo patalpintas straipsnis antrašė „Pagerinti sporto kolektyvo darbą“. Jame buvo iškelta, jog Subačiaus LSD sporto kolektyvas yra neveiklus, jo pirmininkas J. Masilionis sužlugdė darbą: nešaukiami sportininkų susirinkimai, nepravėdamos varžybos ir t. t.

Pranešu, kad minėtame straipsnyje išskelti faktai pasitvirtino. Padėčiai ištaisyti imtasi priemonių: perrinktas sporto kolektyvo pirmininkas, pravestos slidinėjimo varžybos. Darbas kolektyve pagerėjo.

S. Janilionis

Kupiškio rajono kūno kultūros ir sporto komiteto pirmininkas

TRUMPAI

STATYBOS DARBAMS

RUOŠIASI „Šešupės“ kolūkio kolūkiečiai. Čia bus baigta didžiulės karvidės statyba. Į statybos vietą vežami rasta, žvyras ir kt. statybinė medžiaga. Jos transportavime energingai dirba II laukininkystės brigados kolūkiečiai J. Masiulis, V. Juknevičius, D. Tamošiūnas ir kt.

J. Tučius,

P. Sakauskas,

J. Duburas

PRIVEŽĖ ŽVYRO kelių taisyčiai „Vienybės“ kolūkio kolūkiečiai. Šiuose darbuose dalyvavo II laukininkystės brigados kolūkiečiai, vadovaujami brigadininko drg. V. Poškos.

V. Aukštaitis

MENINIS PASIRODYMAS

Virbališkių septynmetėje mokykloje surengtas vietos mokytojų iniciatyva. Buvo suvaidinta J. Žemaitės 3 veiksmų komedija „Trys mylimos“.

V. Piplys

Neseniai Maskvoje Gogolio bulvare buvo iškilmingai atidarytas naujas paminklas didžiajam rusų rašytojui N. V. Gogoliui.

Nuotraukoje: paminklas N. V. Gogoliui (skulptoriaus N. Tomskio darbas). (TASS-ELTA).

Tamsybių apaštalai

Religija — tai fantastinis įsitikinimas žmogaus sąmonėje. Religijos šaknys glūdi ne pamtiniame gyvenime — danguje, kaip kad teigia darbo žmonių apgavikai — kunigai, bet žemėje — materialiniame gyvenime. Marksistinis-lenininis mokslas tvirtai įrodė, kad ne fantastinis dievas sutvėrė pasaulį ir žmones, bet žmonės, gyvendami tamsų, laukinį gyvenimą ir nepajėgdami kovoti prieš žiaurias gamtos jėgas, sutvėrė dievus, kurie paskui persidavė iš vienos kartos į kitą. Religija savotiškai tobulėjo kartu su žmogaus protu ir gyvenimo būdu.

Kunigai, tie tariamieji dievo tarnai žemėje, teigdami, kad religija, o taip pat visos religinės šventės bei apeigos yra dieviškos kilmės, skiepija darbo žmonių sąmonėje prietaringą baimę pasakomis apie pragarą ir jo kančias tiems, kurie nepaklausys dieviško kunigų mokslo ir jo įsakymų.

Religija, kokia ji bebūtų, skiepija darbo žmogui vergiskumą, nepasitikėjimą savimi, savo jėgomis, užteršia žmogaus sąmonę prietarais, trukdo žmogaus protui įsisavinti mokslinę — materialistinę pasaulėžiūrą ir išvystyti kūrybinį darbą. Katalikų bažnyčios kunigai, vadovaujami Romos popiežių, bažnyčios mokslą pritaikė feodalinės visuomenės reikalui, o bažnytinę hierarchiją sutvarkė pagal feodalizmo pavyzdį. Religija tapo valdančiųjų klasių įrankiu išnaudoti liaudies mases. Todėl Leninas apie religiją atsiliepė kaip apie opiumą, nuodijantį liaudies masių sąmonę.

Kunigai daug kartų yra demaskavę save prieš liaudies masių akis, kaip paklusnūs kapitalistų ir kitų išnaudotojų tarnai. Nereikia ieškoti toli istorijoje pavyzdžių, rodančių tikrąjį kunigų veidą. Pakanka pažvelgti į vokiečių okupacijos metus, ir šie „dievo tarnai“ išryškėja kaip sutanoti žmogžudžiai. Štai, subatietiečiai gerai prisimena tokį sutanotą žmogžudį — Subačiaus partijos kleboną J. Matulį, kuris, vokiškiems nacistams klastingai užpuolus mūsų tarybinį kraštą, iš bažnyčios palėpės šaudė į besitraukiančius nuo vokiškųjų okupantų tarybinius piliečius. Vėliau jis suorganizavo buožinių banditų gaują ir terorizavo tarybinius žmones. Ma-

tulis pats asmeniškai dalyvavo suimtųjų tardyme ir šaudyme, atseit, klausydamas pasmerktųjų išpažinties. Ir taip šis „dievo tarnas“ naktį žudydavo nekaltus žmones, o rytą kruvinomis rankomis laimino budelius, duodavo jiems išrišimą ir komunią. Aktyviu J. Matulio pagalbininku buvo Subačiaus stoties miestelio kunigas Baltrukėnas, stambus Rokiškio apskrities buožė.

Aktyviai talkininkavo žmogžudžiams buožiniai klerikalai J. Šimanavičius, J. Jurkevičius, J. Šnyras, S. Valicko ir kiti, kurių rankos yra suteptos nekaltų žmonių krauju. Aukščiau paminėti žudikai, palaiminti Matulio ir Baltrukėno, nužudė daug geriausių Subačiaus valsčiaus žmonių, jų tarpe: B. Sidlauską, J. Gromulą, J. Zlotkų, F. Zakarevičių, O. Gromulienę, K. Vilkevičių, J. Grybauską, I. Almiutą, A. Vilkevičių, L. Ramošką ir eilę kitų.

Kunigai ir jų pagalbininkai — sudaužytų buožių ir kapitalistų likučiai, ir dabar nenutraukia reakcingos veiklos po bažnytinę maldų ir apeigų skraistę. Jie meldžiasi, kad dvarininkams ir buožėms būtų grąžinti turtai ir pan. Štai, buvęs vokiečių okupacijos laikais šnipas Striukis renka „aukas“ Subačiaus bažnyčioje; davatkos Kubiliūtė, Šnyrienė, Šnyraitė — Valickienė ir kitos meldžia dievą, kad būtų sutrukdytas spartus liaudies ūkio augimas ir t. t. Šis tamsus, kapitalistinis gaivalas tiki, kad dievo valia, popiežiaus užtarymu ir kunigų maldomis fabrikantams, dvarininkams, buožėms ir kitiems kapitalistams bus grąžinti prarasti turtai. Negana to, — aktyvios tamsybių apaštalų pagalbininkės Šnyrienė ir Šnyraitė — Valickienė grasina ir gąsdina kitus piliečius, kaip, pav., Pėžą, kada jis sąžiningai dirba kūrybiniame darbe.

Tačiau tamsybių apaštalų ir jų tarnaičių svajonės yra tuščios. Kiekvieną dieną stiprėja taikos šalininkų frontas, kuris griežtai sako „Ne!“ karo kurstytojams — Amerikos ir Anglijos imperialistams ir jų padėjėjui Romos popiežiui. Nesantis dievas stebuklų nedaro. Juos daro tarybinis žmogus — žmogus — kūrėjas, kuris dykumas paverčia derlingomis žemėmis, nukreipia upių vagas, sudaro naujas jūras. Šio žmogaus rankose yra raktas į komunizmo pergalę. M. Gričiūnas

S u b a č i u j e

Plečiama gamyba

KERAMIKOS DIRBTUVĖ

Subačiaus valstybiniam ma- žinti. Pirmasis su racionaliza- lūnui vadovauja komunistas ciniu pasiūlymu į malūno kon- drg. Lopata. Pats energingas ir torą atėjo darbininkas Štember- reiklus sau, reikalauja darbo pa- tyrusio meistro drg. J. Rupšio- gas. Jis siūlė pikluojant kvie- vadovaujamas darbininkų ko- gerinimo ir iš kitų darbuotojų, čius darbą atlikti ne girnomis, lektivas gamina ašočius, gė- Jeigu anksčiau Subačiaus ma- kaip kad buvo daroma iki šio- lėms vazonus ir kitus dirbinius. lūnas nuolat reikvykdydavo ga- lei, bet pritaikyti valcus. Įvyk- Dirsutvė mėnėsinius gamy- mybinių planų, išleisdavo blo- džius šį pasiūlymą, gamyba binius planus vidutiniškai įvyk- gą produkciją, tai dabar pir- padidėjo 60 proc., sumažėjo do po 130 proc. Gerai dirba mauja rajone. savikaina, žymiai pakilo miltų darbininkės B. Tiškaitė, B. Pa- kalnienė ir dažytoja K. Rup-

Dėka gerai išvystyto politi- kokybė. Grupės darbininkų pa- nio aiškinamojo darbo, nuolat siūlymu prie malūno buvo ati- šienė. pravedant gamybinius pasitari- daryta vilnų karšykla ir miltų- mus, darbininkų tarpe išsivys- velykla. Ateityje numatoma pa- tē teisinga pažiūra į darbą. Bu- keistį variklį žymiai pajėges- yto pradėta ieškoti naujų meto- niu, nuo ko malūno gamybi- dū darbui pagerinti, pakelti dar- nis pajėgumas padidės dvigu- bų kokybei, savikainai suma- bai.

K. Zakarauskas

A. Vals-

NAUJA PARDUOTUVĖ

Subačiaus vartotojų koopera- tyvas, stengdamasis praplėsti prekybos taškų skaičių, šiomis dienomis Subačiuje įsteigė nau- ją galanterijos parduotuvę (ve- dėjas B. Giedraitis). Krautuvė- je gausu kultūrinių prekių.

Pirmąją prekybos dieną į krautuvę buvo atsilankę virš 250 žmonių, jų tarpe „Pirmū- no“ kolūkio kolūkiečiai drg. drg. Krasauskienė, S. Bajoriū- nas, A. Katilevičius ir kt. Nau- joji krautuvė kasdien daro di- delę piniginę apyvartą.

Subačiaus st. miestelio bei apylinkės darbininkai ir kol- ūkiečiai džiugiai sutiko šios krautuvės įsteigimą.

M. Kirslys

VEIKIA RADIO MAZGAS DIDĖJA KNYGŲ PAKLAUSA

Kiekvieną rytą iš garsintuvų Pastaruoju metu Subačiaus Subačiaus st. miestelio gyven- tojai turi galimybę sužinoti pas- kutines žinias apie TSRS, liau- dies demokratijos ir kitų užsie- nio šalių gyvenimą, apie darbo ir kt. Savo bibliotekas naujo- žmonių kovą prieš kapitalistus, mis knygomis papildė drg. apie taikos šalininkų judėjimo drg. Karazija, Narvydas, Sla- laimėjimus. vinskas ir kt.

Radio mazgas, vadovauja- Noriai perkamos ir kitos mas drg. Binkio, kiekvieną knygos. Didelį pasisekimą skai- dieną darbą pradeda laiku, maz- tytojų tarpe turi Stalininių pre- gas veikia be sutrikimų. mijų laureatų raštai.

M. Briciūnas

K. Mikšys

Kalkių gamybos artelėje

AUGA GRAŽUS PASTATAS

Kalkių gamybos artelė „Švy- mo įmonių patyrimą, pradėjo tury“ yra viena iš stambiau- kalkes degti durpėmis ir kel- sių įmonių Subačiuje. Čia dir- mais, vietoj pirmiau naudotų- ba virš 200 darbininkų. Kal- malkų, tuo sutaupant daug ku- kių gamybos darbai vykdomi ro ir sumažinant kalkių savi- 4-mis brigadomis; kiekviena kaina 25 proc. Už šio darbo do po 200 proc. Pažymėtinos brigada aptarnauja po 2 kros- buvo premijuota 2500 rublių.

Kalkių gamybos planas nuo- Vykdydami prisiimtuosius įsi- lat viršijamas. Štai sausio mėn. pareigojimus gamyboje, kaip- gamybinis planas įvykdytas stropiausi darbininkai pasižymi- 117 proc., o vasario mėn. — drg. drg. A. Rytmetys, P. Ko- lalis, P. Šateika ir visa eilė kitų. Darbininkai įsipareigojo stoti- 150 proc. Kalkių išdegime pa- lalis, P. Šateika ir visa eilė kitų. Jie žymiai viršija išdirbio nor- perduoti eksploatacijon iki Di- dūsi žymiai ketvirtoji brigada, va- Jie žymiai viršija išdirbio nor- dūsi žymiai ketvirtoji brigada, va- Jie žymiai viršija išdirbio nor- dovaujama drg. K. Grybauskas; mas. doviucijos 35-jų metinių.

ši brigada, panaudodama pir- maujančių šalies kalkių degi-

P. Petrauskas,

Z. Juodžiūnas

A. Valaiga

Didžiosios rusų tautos sūnūs

Šalies kino teatruose pradėtas demonstruoti naujas spal- volas meninis filmas „Przevalskis“. Šis filmas vaizduoja di- dįjį Centrinės Azijos tyrinėtoją Nikolajų Michailovičų Przevalskį.

Visas Przevalskio gyvenimas—kova už Tėvynės ir moks- lo interesus. Savo gyvenime įžymusis keliautojas kelionėse praleidė beveik 11 metų, praeidamas virš 30.000 km. Jam pri- klauso daugelio naujų kalnynų atradimo garbė. Przevalskii teko būti didžiųjų Kinijos upių Chuanche ir Janczi aukštu- puose, Tibete; jis surinko milžinišką botanikos ir zoologijos kolekciją—iki 35.000 egzempliorių. Przevalskiiu kelionių metu teko nugalėti ne tik įvairias gamtines kliūtis, bet ir sunkumus, kuriuos jam sudarydavo angliškojo imperializmo agentai.

Przevalskis savo darbuose rašė, kad jam dažnai tekda- vo būti didelės simpatijos ir gerbimo liudininku, kuriuo nau- dojas rusų žmogus Azijos tautų tarpe.

Filmas pastatytas didžiosios draugystės tarp rusų ir kinų, mongolų, korėjiečių dvasia; jis pasakoja apie neginčijamą rusų prioritetą geografijos moksle ir Centrinės Azijos ištyrime.

Nuo t r a u k o j e: kadras iš filmo. Artistas S. Popovas N. M. Przevalskio vaidmenyje.

(TASS).

Gerei veikia biblioteka

Rimtą darbą išvystė „Paku- pio“ kolūkio biblioteka, vado- vaujama drg. Kuliešytės. Čia dažnai ruošiami knygų aptari- mai. Neseniai buvo aptarta kny- ga „Štai ji, Amerika!“

Drg. Kuliešytė organizuoja užsiėmimus su mokyklinio am- žiaus vaikais, skaitydama jiems knygas ir t. t.

Biblioteka turi didelį abonen- tų skaičių. Bibliotekoje yra virš 3000 įvairių knygų, žurnalų bei laikraščių komplektų. Bibliote-

koje taip pat randasi kultūri- nių žaidimų priemonės: šaškės, šachmatai.

Drg. Kuliešytė pasižymi ir kaip aktyvi tarybinės spaudos platintoja ir visuomenininkė. Jos iniciatyva organizuojami skaitytų knygų aptarimai. Skai- tytojai supažindinami su pagrin- diniais knygų veikėjais ir pan. Kolūkiečiai kultūros židinį — biblioteką noriai lanko.

Z. Vievis

pagalbą sieninių laikraščių redkolegijoms

Sieninės spaudos uždaviniai

Aukštas idėjiškumas, partiš- kumas, masiškumas, principiš- kumas, teisingumas—svarbiau- sieji bolševikinės spaudos skir- riamieji bruožai. Mūsų liaudis aukštai vertina, gerbia ir myli bolševikinę spaudą, kaip Lenino —Stalino idėjų reiškėją, bol- ševikų partijos politikos vyk- dytoją.

Spauda išaugo į didžiulę ko- munistinės statybos jėgą. Nie- kur nėra spausdinama tiek dar- bininkų ir valstiečių laikraščių, kiek mūsų šalyje. Didelę vietą tarp įvairių bolševikinės spau- dos būrių užima sieninė spau- da, tame tarpe kolūkiniai sieni- niai laikraščiai.

Sieniniai laikraščiai — viena masių kūrybinės saviveiklos pa- sireiškimo formų. Kolūkių sie- ninius laikraščius daro kolūkie- čiai ir kaimo inteligentija, kol- ūkių valdybų padedami, viet- nių partinių organizacijų vado- vaujami.

Ryšium su kolūkių sustambi- nimu kolūkių sieniniai laikraš- čiai žymiai sustiprėjo ir jų vaidmuo kolūkinėje statyboje padidėjo. Jie yra dažniau lei- džiami, o kai kuriuose kolūkiuo- se, pavyzdžiui, Kijevo srities Brovarų ir Rotmistrovkos ra- jonų kolūkiuose, sieniniai laik- raščiai išeina kasdien. Esama kolūkių, kur sieniniai laikraš- čiai išeina keliais egzemplio- riais ir išsiunčiami brigadoms. Esama ir tokių kolūkių, kur be vieno bendrojo kolūkinio sieninio laikraščio dar išleidžia- mi sieniniai laikraščiai briga- dose, gyvulininkystės fermose.

Kolūkinis sieninis laikraštis turi visokeriopai kovoti už svar- biausio žemės ūkio uždavinio įvykdymą—už žymų visų že- mės ūkio kultūrų — pakėlimą, spartų visuomeninių gyvulių skaičiaus padidinimą, tuo pa- čiu metu keliant jų produkty- vumą.

Sieninis laikraštis padeda že- mės ūkio darbo žmonėms ko- voti už pilnutinį ir naštų ma- šinų bei visų darbo išteklių, visų kolūkių rezervų išnaudo- jimą.

Sieninis laikraštis kovoja už tai, kad būtų griežtai vykdomi artelės įstatai—pagrindinis kol- ūkinio gyvenimo įstatymas. Jis padeda kolūkiečiams stiprinti savo artelę, saugoti visuome- ninę nuosavybę, tausoti kol- ūkių turtą, traktorius ir maši- nas, nustatyti gerą arklų prie- žiūrą, vykdyti savo socialistinės valstybės uždutis, — ir tokiu būdu padaryti savo kolūkį bol- ševikinį, o visus kolūkiečius pasiturinčius. Sieninis laikraš- tis kovoja už darbo drausmės sustiprinimą kolūkyje, padeda partinei organizacijai idėjiškai - politiskai auklėti kolūkiečius, kovoti už kapitalizmo likučių įveikimą žmonių sąmonėje.

Sieninis laikraštis—socialisti- nių lenktynių iniciatorius kai- me. Jo pareiga — remti masių aktyvumą, kelti jų kūrybinę

iniciatyvą socialistinėje staty- boje. Žadinti kūrybinę mintį liaudyje—tai reiškia, pirmiau- sia, atkakliai skleisti teigiamą patyrimą, remti ir vystyti dai- gus to, kas yra komunistiška, kas yra nauja. Sieninis laikraš- tis turi laiku pastebėti ir pa- remti gerą patriotinę iniciatyvą kolūkyje, paskleisti kolūkinės gamybos pirmūnų patyrimą, padėti tam, kad visi lygiuotųsi į novatorių, Socialistinių Darbo Didvyrių, priešakinių tarybi- nių žmonių pasiekimus.

Sieniniame laikraštyje reikia nušviesti visuomeninių organi- zacijų gyvenimą ir darbą, o taip pat skirti dėmesį kolūki- nio kaimo kultūros ir buitės klausimams.

Sieniniai laikraščiai turi drą- siai vystyti dalykišką kritiką. Bolševikiška trūkumų kritika, kritika visa to, kas trukdo kol- ūkinei gamybai, naujai kul- tūrai toliau vystytis, padės kil- ti kolūkiečių politiniam susi- pratimui ir aktyvumui.

Dabar kolūkinio sieninio laikraščio dėmesio centre — pavyzdingas pasirengimas pa- vasario sėjai. Daugelis sieni- nių laikraščių atlieka kaimo korespondentų reidus, siekiant patikrinti pasirengimą sėjai. Reidų dalyviai—kaimo kores- pondentai padeda kolūkio val- dybai atskleisti rezervus, iš- kelti trūkumus, pateikia ver- tingus pasiūlymus. Ryšium su naujo gyvulių prieauglio ga- vimu fermose sieniniai laik- raščiai tikrina kovą už pilnu- tinį prieauglio išsaugojimą, už naujus visuomeninės gyvuli- ninkystės laimėjimus.

Partinių organizacijų vado- vaujami, kolūkiniai sieniniai laikraščiai sėkmingai susido- ros su savo dideliais atsakin- gais uždaviniais, kuriuos iške- lia spartus naujo gyvenimo vystymasis žengiant į naujus laimėjimus stiprinant kolūkius ūkiniu - organizaciniu atžvilgiu, keliant kolūkiečių gerbuvį.

N. Loginovas

Įs užsienio

INDIJA. BOMBĖJUS. Šių metų pradžioje Bombėjuje atidaryta Tarptautinė pramonės paroda. Skaitlingi didžiosios šalies miestų ir kaimų atstovai aplankė šią parodą.

Ypač didelį lankytojų susidomėjimą sukėlė tarybinis paviljonas. Viena iš turtingiausių pasaulio šalių — Indija — ilgaamžio anglių — amerikiečių grobikiško žemininkavimo pasėkoje kenčia naisto ir kitų pirmojo būtinumo

prekių stoką. Praeitais metais šalį vėl ištiko besikartojanti nelaimė — badas, kuris apėmė stambiuosius rajonus. Nesavanaudišką pagalbą Indijos tautoms suteikė Tarybų Sąjunga, nepertraukiamai siuntusi tūkstančius tonų grūdų. Indijos liaudis tarybinių žmonių paramą priėmė su didžiausiu dėkingumu. Nežiūrint į tai, kad angliškoji-amerikoniškoji propaganda stengiasi nutylėti bei apšmeižti taikios tarybinės liaudies laimėjimus. Indijoje domėjimasis Tarybų Sąjunga auga kiekvieną dieną. Tarybinio paviljono lankytojai savo akimis galėjo įsitikinti ne tik ekonominiams TSRS laimėjimais, bet dvasinei liaudies didybei, lig šiol nematytu socialistinės kultūros suklestėjimu.

„Mes pamatėme didžiulius didžiosios šalies laimėjimus, kurie galimi tik tada, kai panaikintas žmogaus išnaudojimas. Mes, Bombėjaus piliečiai, niekuomet neužmiršime šios parodos. Anglijo-amerikiečių propaganda apie Rusiją sužlugo“, — skamba vienas įrašas atsiliepimų knygoje tarybiniame parodos paviljone.

Nuotraukoje: tarybinio paviljono Tarptautinės pramonės parodos Bombėjuje aikštė. (TASS).

Įvykiai Kuboje

NIUJORKAS (TASS). Jungtinių Pres agentūros korespondento pranešimu iš Havanos (Kuba), buvęs Kubos respublikos prezidentas Batista užgrobė kontrolę armijai. Šiandien ankstyvą jo kariuomenė užėmė prezidento rūmus. Per trumpas grumtynes ties prezidento rūmais du policininkai buvo užmušti ir keli žmonės — sužeisti.

Pranešama, kad Batistos kariuomenė ir policija kontroliuoja

centrinę Havanos miesto dalį ir svarbią karinę bazę Kampo Kolumbia. Užimtas taip pat tarptautinis aerodromas Rančo Bojeros.

Asošieit Pres agentūros korespondentas praneša, kad Kubos respublikos prezidentas Prio Sokaras pabėgo iš prezidento rūmų, sužinojęs, kad Batista užėmė stambiausiąją Kuboje karinę bazę Kampo Kolumbia. (ELTA).

GELEŽINKELININKŲ STREIKAS JUNGTYNĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE

NIUJORKAS (TASS). Asošieit Pres agentūros korespondento pranešimu iš Klivlendo, trijų nepriklausomųjų geležinkelininkų profsąjungų vadovai paskelbė streiką, kuris nukreiptas prieš geležinkelių kompanijas „Niujork sentral reilroad“, „Terminal reilroad asošieit of Sent Luis“. Garvežių kūrėjų ir mašinistų sąjungos bei geležinkelio konduktorių sąjungų vadovai padarė bendrą pareiškimą, kuriame reikalauja padidinti darbo užmokesį ir pagerinti darbo sąlygas.

Pareiškime sakoma, kad šis streikas „apvairiuoja daugiau kaip dvejus metus trukusius trijų profsąjungų mėginimus susitarti reikalaujant patenkinti jų prašymą padidinti darbo užmokesį ir pagerinti darbo sąlygas“. Į šį konfliktą įtraukti beveik visi svarbiausieji geležinkelininkai.

SUSITARIMAS DĖL PREKIŲ APYVARTOS IR ĮMOKĖJIMŲ TARP VENGRIJOS IR ALBANIJOS

BUDAPEŠTAS (TASS). Budapešte pasirašytas susitarimas dėl prekių apyvartos ir įmokėjimų tarp Vengrijos ir Albanijos. Pagal susitarimą Vengrija tiekis Albanijai mašinas, elektros įrengimus, medikamentus; Albanija Vengrijai — rudą, vilną, odą ir t. t. Susitarimas numato praplėsti prekių apyvartą, palyginti su praeitaisiais metais.

FIZKULTŪRA IR SPORTAS

Kupiškio rinktinė — srities čempionas

Šiauliuose įvyko Šiaulių srities LSD „Kolūketis“ finalinis stipriųjų konkursas, kuriame dalyvavo ir Kupiškio rajono rinktinė.

Komandiniai srities čempiono vardą iškovojo Kupiškio rajono rinktinė (Juknevičius, Alekna, Opulskis, Stankevičius ir Virbickas).

Antrą vietą užėmė Joniškio rinktinė, atsilikdama nuo kupiškiečių 51 tašku.

Individualiai konkurse geriausiai pasirodė Opulskis, kuris iškovojo lengvame svoryje ir absoliutaus srities čempiono vardus. Be to, drg. Opulskis pagerino srities rekordą 18 taškų ir pakartojo respublikinį rekordą. Savo varžovus jis pralenkė 26 taškais.

Gerų rezultatų pasiekė ir Alekna, iškovojo srities čempiono vardą vidutiniame svoryje. Jis savo varžovus pralenkė 2,5 taško.

Kupiškio rajono rinktinės dalyvis Juknevičius irgi tapo srities čempionu lengviausiam svoryje. Drg. drg. Stankevičius ir Virbickas užėmė trečiąsias vietas savo svoriuose. Drg. drg. Opulskis ir Alekna įtraukti į srities rinktinę, kuri š. m. kovo mėn. 15—16 d. d. Panevėžyje dalyvaus LTSR finaliniame konkurse.

Kupiškio rajono rinktinė buvo apdovanota Šiaulių srities LSD „Kolūketis“ tarybos pečinamąja taure ir srities k. k. ir sporto komiteto pirmojo laipsnio diplomu. Opulskis apdovanotas asmenine taure ir pirmojo laipsnio diplomu, Alekna ir Juknevičius — asmeninėmis dovanomis ir pirmojo laipsnio diplomais, o Stankevičius ir Virbickas — trečiojo laipsnio diplomais.

R. Joškūnas

ŠACHMATŲ TURNYRAS

Kupiškio vidurinėje mokykloje pasibaigė šachmatų turnyras, kuriame dalyvavo 32 šachmatininkai. Turnyras buvo vykdomas dviem grupėmis, dviejų minusų sistema. Pirmoje grupėje iš žaidusių 20 šachmatininkų nugalėjo vardą iškovojo A. Paberalis (IXb kl.), finale įveikęs L. Stanį (XIb kl.). Ant-

roje grupėje nugalėtoju tapo J. Martinonis (XIb kl.), finale įveikęs Kinderį (Xb kl.).

Dėl turnyro nugalėtojo vardo susitiko A. Paberalis ir J. Martinonis, kurie sužaidė dvi partijas. Turnyrą laimėjo A. Paberalis, nepralošęs nė vienos partijos.

A. Širka

VYKSTA TRENIRUOTĖS

Kupiškio vidurinėje mokykloje, greta veikiančių sporto šakų, domimasi ir fechtavimu. Šiuo metu gimnastikos salėje reguliariai vyksta fechtavimosi treniruotės. Jų metu sportininkai susipažįsta su taisyklėmis,

lavina judesius ir techniką. Geriausi fechtuotojai yra Raugalė, Laužikas ir kt.

Treniruotėms vadovauja mokytojas Opulskis.

P. Jurgelionis

KAPITALO ŠALYSE

Tunisas (Informacija)

Šiaurės Afrikos kolonijinėse ir pusiau kolonijinėse šalyse vis stipriau įsiliiepsnoja išsivadavimo kova. Egipto liaudis yra kupina pasiryžimo išvyti angliškuosius okupantus iš savo žemės. Maroko gyventojai reikalauja atkurti šalies nepriklausomybę ir likviduoti savo teritorijoje amerikines karines bazes. Alžiro patriotai vienijasi į nacionalinį frontą kovai prieš kolonijinę priespaudą, prieš skurdą ir bado režimą.

Per pastaruosius 2 mėnesius smarkiai sustiprėjo nacionalinis išsivadujamasis judėjimas Tunise.

Prancūzijos kolonija Tunisas yra Šiaurės Afrikos vidurinėje dalyje. Jos plotas — 125 tūkstančiai kvadratiniai kilometrai. Tunise gyvena apie 3,5 milijono žmonių, daugiausia arabų ir berberų.

Šalies sostinė — uostamiestis

Tunisas yra Viduržemio jūros krante.

Tunisas pasižymi dideliu gamtos įvairumu ir turtingumu. Nuo gilios senovės laikų įvairios valstybės atkakliai kovojo už viešpatavimą Tunise. Šalį valdė finikiečiai, romėnai, vandalai, bizantiečiai, arabai, turkai. Dabartiniu metu Tunisas yra prancūziškojo imperializmo jungė. 1881 metais Prancūzijos ekspedicinis korpus įsiveržė į Tuniso teritoriją ir okupavo jo svarbiausius centrus. Tuniso bėjus (valdovas) buvo priverstas pasirašyti sutartį dėl prancūziškojo protektorato įvedimo šalyje. Faktinė valdžia perėjo į Prancūzijos generalinio rezidento (vietininko) rankas.

Kolonizacija prasidėjo įžūliu žemės grobstymu. Geriausioji žemė buvo atimama iš Tuniso valstiečių ir perduodama Prancūzijos kapitalistams, genero-

lams, ministrams, deputatams, stambiesiems valdininkams. Prancūzijos akcinės bendrovės pasavinio ir visus Tuniso žemės gelmių turtais: fosfatus, geležies rudą, spalvotuosius metalus.

Tunise kiekvienam žemvaldžiui — prancūzui vidutiniškai tenka po 300 hektarų, o kiekvienam Tuniso valstiečiui — vienas hektaras. Labai daug tunisiečių visiškai neturi žemės, nes jau seniai virto kumečiais, dirbančiais užsienio kapitalistinių bendrovių dvaruose ir plantacijose.

Už varginantį darbą šachtose ir kasyklose darbininkai tunisiečiai gauna skurdų darbo užmokesį, kurio vos užtenka pusbadžiui gyventi. Neretai jie gyvena ir urvuose arba vadinamosiose „bidon-vilėse“, kurios yra iš supuvusių lentų ir surūdijusios skardos sulipdytų lardinųjų telkiniai.

Nuolatinis badas ir baisios butų sąlygos sukelia smarkų ligų plitimą. Nepaprastai aukštas yra vaikų mirtingumas: penkto-

ji dalis visų tunisiečių vaikų miršta pirmaisiais gyvenimo metais. 84 procentai Tuniso gyventojų yra neraštingi.

Kolonijinė priespauda keletą kartų sustiprėjo nuo to laiko, kai amerikiniai karo kurstytojai pasirinko Tunisą kaip placdarmą jų rengiamai agresijai prieš taikingos demokratinės stovyklos šalis. Įvairiuose Tuniso rajonuose dabar statomi amerikiniai kariniai aerodromai ir karinės aprangos sandėliai, išplečiami uostai.

Kolonijinės priespaudos sustiprėjimas ir amerikinės kariunos smurtas Tunise sukėlė ligi šiol nematytos jėgos ir susitelkimo liaudies pasipriešinimą. Tunisiečiai pareikalavo likviduoti protektoratą, primestą jiems prieš 70 metų. Ir kai Prancūzijos vyriausybė atmetė šį reikalavimą, jie atsakė masiniais streikais, paraližavusiais visą kolonijos ūkinį gyvenimą.

Prancūzijos valdantieji sluoksniai puolė Tuniso liaudį kruvinomis represijomis. Tačiau im-

perialistams nepavyko įbauginti tunisiečių tautos. Priešingai, Prancūzijos vyriausybės baudžiamieji veiksmai prisidėjo prie to, kad tunisiečiai dar labiau susitelkia savo teisingoje kovoje už laisvę ir nepriklausomybę.

Eilėje miestų gyventojai su ginklu rankose priešinasį baudžiamiesiems buriams. Pažangiosios Tuniso organizacijos su Tuniso komunistų partija priešakyje reikalauja paleisti suimtuosius, nutraukti karines baudžiamąsias operacijas, sukurti tikrai tunisietiškus įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžios organus.

Tunisiečių tautos išsivadavimo kovą remia ir užjaucia Prancūzijos, o taip pat arabų valstybių ir kitų Europos bei Azijos šalių darbo žmonės.

S. Daltinas

Redaktorius S. ZAUKA